Ч. 109 (11.362). Львів, пятниця 18. травня 1928. Поштова оплата заплачено рикальтом. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Кредитова петля.

Львів, 17. травня 1928.

Виповідження кредитів Банком Господарства Краєвого і Польською Касою Ощадности українським центральним кредитово-господарським установам (Центро-Банк, „Народня Торговля", „Дністер" і „Центро-Союз"), а через них і всій нашій кредитовій та споживчій кооперації, є одним з найяскравіших ходів польської політики в післявиборчому періоді. Очевидно, розкриття нами кодів польської кредитової політики називає проурядова преса („Іл. Кур. Цодз." з 17. ц. м.) „юдженням" і „підбурюванням". Мовляв, „здержання кредитів" наступило „у звязку з устійненням обсягу компетенції державних банків" і передачі кредитування українських кооператив Банкові Рольному.

Коментар проурядового органу не відповідає дійсности. Не про „здержання кредитів" тут іде справа, тільки про виповідження всіх кредитів в сумі около 500.000 зол. і домагання їх звороту. Найцікавіше в тій цілій історії є те, що виповідження кредитів наступило саме на переднівку, коли село не доїдає, а в багатьох околицях уже й голодує. Виповідження кредитів наступило саме в хвилі, коли село потребує нових і то великих кредитів на прожитлення людей і худоби та на нові засіви. Виповідження кредитів наступило після великої минулорічної повеневої катастрофи, якої наслідки вся країна незвичайно гостро відчуває саме тепер, після важкої зими, яка погребала всю озимину, на весні, яка заповідає найчорнішу майбутність нашому селові і всій нашій країні. Вимовляти в такий час кредити, витискати зі зруйнованого і смутком та недолею поораного села пів міліона зол. на переднівку — це вже не „устійнення компетенції державних банків", але затиснення петлі над українським селом, над його провінціональними і центральними установами. Розпускання поголосок, немов то кредитування українських кооператив передано Банкові Рольному є хіба жартом або глумом, бо Банк Рольний ще перед виборами стягнув кредити від українських установ, одночасно замикаючи дальше кредитування.

В тому є своя ланцюгова система і обдумана мета, щоби притиснути і пригнути українські чинники. Видно, що навіть балачки про підтримку господарської ділянки є пустим звуком. Поминаємо факт, що й ті кредити були ліліпутні не лише у відношенні до мінімальних потреб нашого населення, але й у порівнанні з висотою передвоєнного кредитування. З другого боку аж тепер виявляється, що обережність наших централь у здобуванні й використовуванні польських кредитів була наскрізь оправдана. З приводу тієї обережности в деяких наших колах змагалися нарікання на управи наших централь. Мовляв, вони не лише не здобувають нових кредитів, але й уповні не використовують вже признаних. Ненадійне вимовлення використаних кредитів доказує, якою передбачуючою була поведінка наших централь і якими неоправданими були ті докори. Не важко уявити собі положення, в якому найшлисьби наші установи, колиб ті домагання звороту кредитів на переднівку обіймали не 500.000 зол., але 3—4 міліони. Тоді справді над нами затягнуласьби кредитова петля з усіми вельми скрутними наслідками такого важкого положення. А так, хоч як не в пору прийшло вимовлення кредитів і домагання їх звороту, то всетаки нашим установам вдасться перенести цю штучну крізу без якихнебудь потрясень. Тільки, що наше населення всетаки відчує благодать польської кредитової політики, бо зовсім природно, що наші установи не будуть в спроможности видатніше прийти населенню з допомогою в цьому незвичайно критичному моменті.

Ясно, що кредитові несподіванки Банку Господарства Краєвого (б. Банку Краєвого Королівства Галичини і Володимирії) повинні примусити нас до обдуманої акції у відношенні до цеї інституції. Банк Господарства Краєвого повстав з Банку Краєвого, який був виключною власністю галицького населення, який здвигнено його засобами з призначенням служити інтересам та заспокоювати потреби галицького населення. Загарбання того банку, тієї власности Галичини польським урядом і перетворення його в загальнодержавну кредитову інституцію сучасної Польщі з покривдженням галицького населення взагалі, а українського зокрема, довершено без правних основ. На цей оригінальний перехід краєвої інституції в руки держави ми вже нераз звертали увагу на цьому місці. А якою є кредитова політика цього банку у відношенні до українського населення, свідчить про це цілий ланцюг фактів, якого короною є вимовлення українським установам кредитів на переднівку.

Банк Господарства Краєвого в значній частині є власністю українського населення, є його майном, як і все краєве майно передвоєнного „королівства Галичини". Тимчасом те майно служить всьому іншому, тільки не українському населенню. Ясно, що галицько-українське населення не може ставитися безучасно до цеї преважної справи. Найвищий час розпочати заходи з метою ревіндикувати те майно. До цеї пори не було мандата, не було повновласника галицько-українського населення, який мав би право й обовязок оспорювати цю реквізицію чи конфіскату польського уряду з ери Вл. Грабського. Тепер маємо свою парляментарну репрезентацію, маємо мандантів галицько-українського населення, яких правом й обовязком є поробити всі заходи з метою привернути правний стан і звернути населенню його майно.

Віримо, що українська репрезентація в найкоротшому часі поробить всі кроки — як у польських інстанцій, так і в міжнародньому Союзі Народів, щоби охоронити галицько-українське населення перед втратами, припинити руйнуючу кредитову політику банкової інституції, здвигненої в значній мірі нашими засобами та перетяти той аркан, яким нас хочуть здавити, а щонайменше поставити в колінопреклонну позицію.

За Українську Академію Наук.

I.

Київ, дня 8. травня 1928.

В імя цеї думки, що Академія Наук в Київі є добром цілого українського народу, без огляду на кордони, пишу кілька слів про її минуле і сучасне, спираючись головно на урядових даних, або опублікованих у пресі поміченнях. Може вони й не веселі, але правді треба глянути в очі, а люди, яких доля поставила на чолі цеї дорогої нам усім інституції, нехай призадумуються над цими стрічками.

Беру „Звідомлення Української Академії Наук у Київі за 1925 рік" (вид. 1926 р.) і читаю на стор. 4. таке: „Нових дійсних академиків обрано за минулий рік чимало. Штатних (з платнею) правда, лиш двоє, обидва на Соціяльно-Економічному Відділі: Леонид Миколаєвич Ясинопольський та Йоакінй Олексієвич Малиновський. Але нових, позаштатних академиків обрано 11, а саме: На Історично-Фільольогічному Відділі — В. П. Бузескул та С. Ф. Ольденбург (неодмінний секретар рос. Академії Наук); на Фізично-Математичному Відділі — О. П. Карпинський та В. О. Стеклов (президент і віцепрезидент Рос. Акад. Наук), І. П. Бородін, В. К. Залевський, О. П. Сіверцов, Л. В. Писаржевський та ще двоє закордонних — Ів. Горбачевський та К. Стормер (Норвегія)".

Приглядаючися цему спискові я бачимо, що по національности на тринацять академиків обрано в 1925 р. одинацять росіян, одного українця (Горбачевський) і одного норвежця (Стормер).

Таке ділося роками і тоді, коли проводив Академією за гетьманських часів акад. Вернадський, що дуже мало признавався до українства і ми привикли вважати його за росіянина і за короткого проводу акад. Василенка, а вже найбільше російських учених попало в Українську Академію, за проводу тріюмвірату: Липський, Єфремів і Кримський.

Воно ясне, що бувають нагоди, як напр. двісталіття російської Акад. Наук, де зайшла потреба відзначення трьох її членів (президії) і це кожний із нас зрозуміє. Але чому в одному році пошановано аж одинацятьох росіян вибором в члени Академії — це було би для загалу українців загадкою, якби нам щоденне академічне життя не вказувало, що президії залежало на тім, щоби мати з боку російських академиків як найдальше йдучу підтримку.

Двох українців, що стало мешкають у Київі, а які беруть живу участь в академічних виданнях і наділені титулами членів-директорів: Евгена Тимченка і Ол. С. Грушевського неодмінно не допускається до вибору на дійсних, штатних академиків, хоч перший із них сьогодні найвизначніший мовознавець, а другий незвичайно пильний і совісний історик-дослідник. А побіч них працює у виданнях Академії чимало інших поважних учених-українців, яким не поталанило подобатися бувшому президійному тріюмвіратові.

Не можна поминути обставини, що російські учені, замешкалі від десяток літ у Київі, не вчаться і не хочуть вивчитися української мови, хоч їх наділено не тільки найвищою академічною почестю, але й віддано їм прегарні приміщення на їх лабораторії та платню, звязану з титулом академіка і катедрою, яку займають. Можнаб навести навіть імена членів Академії, що відзначаються українофобією, а їх провели в штатні члени два визначні українці — Єфремов і Кримський.

Народній Комісаріят Освіти зазначив по обслідуванні, переведенім Юр. Ів. Озеровим, головою Укр. Наук, що відносно національного складу академиків — „з усієї кількости 84 — більшість їх складу — не українці", що „серед тих членів Академії, що перебувають в межах УСРР, більшість є також не українська", що навіть в теперішньому більше-менше постійному складі спільного зібрання (в Київі) українських учених притягнено „ледви чи 1—2 голови більше половини", що „серед українських академиків (із 39) лише 2? пишуть українською мовою".

Цифри невеселі, хоча Нар. Ком. Освіти навіть усіх, так званих малоросів, причислював до українців. — Для мене особисто годі було дізнатися, яких членів переведено в Академію за перші чотири місяці 1927 року і на скільки число росіян знову збільшилося, можу тільки завважити, що вже намічено двох нових російських академиків: де Менча (київського фізика) і Волковича (лікаря). Очевидно, Тимченко і Олекс. Грушевський можуть почекати... мабуть тільки тому, що вони... українці!

Із „Звідомлення Української Академії Наук у Київі" за 1926 рік стор. 102, 110 114 бачу, що під оглядом національного складу найкраще виглядає ще „Історично-фільольогічний відділ", де засідають українці: Кримський, Єфремов, Багалій, Мих. Грушевський, Лобода, Нозицький, Степан Смаль-Стоцький, Кирило Студинський (разом 8). З росіян обрані до цего відділу: Перетц (говорить українською мовою), Бузескул, Ольденбург, Шміт (4). Окрім цего засідають тут француз Мейє (1) і чех Полівка (1). — Разом на загальне число 14 академиків — вісім зпоміж них є української народности.

Значно гірше стоїть справа з „відділом соціяльно-економічним". До українців причисляються тут академіки: Василенко, Птуха, Дністрянський, Воблий (останній із групи „малоросів"), разом 4, з росіян: Гапяров, Малиновський, Ясинопольський, Грабар, Вол. Фавстович Левицький і Солнцев отже в числі шести (6).

А вже найсумніше стоїть під українським національним оглядом „відділ фізично-математичний". З українців застрічаємо тут прізвища: Тутковського, Корчака-Чепурківського, Кащенка (малорос), Горбачевського, Заболотного, Симинського, Степана Тимошенка (з Америки), Липського, разом 8.

За те росіян маємо тут без міри і без ліку. Входять сюди: Вотчал, Крилов, Пфейфер, Плотніков, Срезневський, Фомін, Шапошников, Шмальгавзен, Бородін, Вернадський, Данилевський, Карпинський, В. Кистяківський, Козлов, Курнаков, Мельників-Развеленков, Навашін, Нікольський, Павлова, Писаржевський, Северцов, Стеклов, Яновський — разом 23. Засідають у цьому відділі ще два (2) німці: Граве і Ейхенвальд і норвежець: Стормер (1).

Як деякі росіяни відплачувалися за цю пошану, що їх обрано академіками, нехай послужить така подія. Для акад. Багалія складано з нагоди ювилею спеціяльний збірник. Коли до участи запрошено акад. Бернштайна, математика з Харкова, він відповів, що готов прислати невеличку статейку, одначе „под запрещением переводить ее на украинскій язык". Цего вже було за багато навіть для вирозумілого під цим оглядом акад. Кримського, але він не вважав узглядним відповісти акад. Бернштайнові. Ювилейний збірник у честь акад. Багалія появився без російської праці акад. Бернштайна.

Коли зведемо підсумки, то всіх українців у трьох відділах є 8+4+8 разом 20, росіян 6+6+23=35, інших народностей 2+3=5, значить українців у складі Академії на 60 дійсних, штатних і нештатних членів тільки 20, отже одна третина. Не беру я в рахунок членів-кореспондентів Академії, бо вони не мають ані активного, ані пасивного вибору і мають участь тільки в Раді Академії, передбаченій статутом з р. 1921, якої [illegible] Президія не скликувала

лення статута, наданого гетьманською владою. Число українців в Академії Наук зменшилосьби, без сумніву, якби ми відділили „малоросів“, що вживають в слові та писанні, або виключно, або частіше російської мови як української, або які притримували свою наукову працю через десять літ, бо не могли рішитися, чи мають її друкувати в російській, чи українській мові, непевні, котрий напрям візьме верх. Обережність перед усім!

Розумію, що Академія не може замикатися в тісному крузі українських учених. Російські учені, що зживалися з українською культурою і мали для неї зрозуміння в часах царського гнету і нераз її обороняли, або й для неї працювали, мають повне право до пошани вибором у члени Української Академії Наук. Одначе таких не вибрано. В обслідуванні, зробленім гром. Озерським, читаємо такі слова: „Щодо російських наукових сил в Академії, то серед них є чимало таких, що не сприяли і не ставилися прихильно до розвитку української культури (на приклад. з кол. бувшої російської професури, університет св. Владіміра то-що) в той час, як і зараз видатні російські наукові сили, що свідомо і льояльно працюють зараз в українському, культурному житті, залишилися й досі поза межами Української Академії Наук“.

(Продовження буде.)

За океаном.

Український Народній Союз на старий край.

З американської „Свободи“ довідуємося, що на річнім засіданні Головного Уряду У. Н. Союзу, яке відбулося в днях 15.—18. лютого ц. р., ухвалено виасигнувати з народнього фонду 1.000 долярів, які згідно є призначенням вислано на такі ціли: Рідна школа 200, інваліди 200, політичні вязні 200, Народний Дім у Сяноці 100, Ремісниче Бурса у Львові 100, Т-во „Просвіта“ у Львові 50, Національний Музей 50, гімназія в Дрогобичі 50, гімназія в Копичинцях 50. — Гроші вислано через Обєднання національних організацій.

Котюзі — по заслузі.

Манітобський апеляційний суд видав 26. березня ц. р. рішення в справі видавця „Сонника“ Пасічника проти відомого торговця книжок Доєчека у Вінніпегу, обвинуваченого першим за нарушення авторських прав. Справа малася так. Свого часу надрукував Пасічник книжку „Сонник“, при чому застеріг собі авторські права. Не зважаючи на те, Доєчек передрукував цю книжку. За те Пасічник запізвав його перед суд. В суді першої інстанції суддя Корей позов Пасічника відкинув. Це було минулого літа. Відтак Пасічник розбирав тепер апеляційний суд і присудив, що Доєчек має заплатити Пасічникові 1000 долярів відшкодування, звернути 1000 примірників книжок і не сміє дальше продавати надрукованого „Сонника“. Крім того Доєчек мусить заплатити Пасічникові всі кошти процесу і відклику. Таким чином нарешті покарано раз досадно фірму, яка безцеремонно передруковувала в своїй друкарні навіть твори живучих письменників — без їх дозволу, без сотика гонорару...

З організаційно-культурного руху.

Загальні Збори „Т-ва письменників і журналістів ім. І. Франка“ у Львові.

Дня 12-го ц. м. відбулись треті чергові загальні збори „Т-ва письменників і журналістів“, що поволі, але постійно зростає на організаційній силі. Таке культурно-допомогове товариство є природною, необхідною потребою нашого життя. Чималу моральну піддержку дістало Т-во від двох дотеперішніх його Голов: А. Чайківського і В. Стефаника.

Цього року „Т-во письменників і журналістів“ починає нову фазу своєї праці, що буде безсумніву більше оживлена, як досі. Вибравши одноголосно своїм Головою д-ра В. Щурата, що мешкає постійно у Львові, воно передало провід Т-ва у руки письменника з великим досвідом, небуденною культурою та енергією. В. Щурат, дякуючи Загальним Зборам за вибір, зупинився в своїй промові на незвичайно важкій і важливій ролі письменника та журналіста в суспільности, що мають своїм обовязком розбуджувати в ній свідомість і вагу пекучих культурних справ, піддержувати зрозуміння для непроминаючих вартостей рідної та чужинної творчости. При цьому новообраний Голова кинув кілька загальних думок про оживлення діяльности Т-ва систематичною низкою викладів і відчитів у Львові та провінції і про потребу незалежного літературного журналу, що обєднував би в собі якнайбільшу скількість талантів та інформував про літературне життя Радянської України та чужини.

Проводив Загальними Зборами пос. Д. Паліїв. Збори почались святочним поклоном тіням Марка Черемшини, в якому Т-во втратило свого цінного члена, а наша література небуденну силу. Справоздання із діяльности Т-ва за минулий рік здав секретар Т-ва ред. „Світа“ І. Квасниця. Звіт Контрольної Комісії зложив ред. В. Мудрий і поставив внесення, щоби уділити абсолюторію уступаючому Виділові. Внесення принято.

Ред. Л. Лепкий реферував справу будови літньої оселі в Ямні, вказуючи на можливість при нинішніх фондах Т-ва почати будову в найближчому році. Д-р Л. Ганкевич торкнувся справи створення при Товаристві постійного мирового суду в порозумінні із „Союзом Українських Адвокатів“, для вирішування всяких конфліктів між членами Т-ва. Два випадки такого мирового суду за останній рік є наглядним прикладом його потреби та конечности.

Вибір нової управи Т-ва відбувся картками. До неї ввійшли, крім д-ра Щурата як голови, ще слідуючі: І. Квасниця, Р. Купчинський, Л. Лепкий, В. Мудрий, М. Рудницький і Ф. Федорців. До Контрольної Комісії ввійшли: д-р Л. Ганкевич, пос. Д. Паліїв і д-р І. Німчук.

На окремому засіданні уконституувався новий Виділ в такий спосіб: В. Щурат — голова, В. Мудрий — заступник голови, М. Рудницький — секретар, І. Квасниця — заст. секретаря, Л. Лепкий — господар, Ф. Федорців — касієр.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

З парляментарної арени.

(Власні телефонограми з 16. травня 1928.)

ГОСТРИЙ КОНФЛІКТ З УРЯДОМ.

(іж) На сьогоднішнім засіданні правничої комісії приступлено до обговорювання внеску в справі зміни закону про видавання „Дневника Законів“. Річ іде, як відомо, про введення до закону постанови, що в „Дн. Зак.“ мають бути також оголошувані ухвали сойму про уневажнення декретів президента. Перед приступленням до нарад віцеміністер справедливости Цар доказував, що на спільнім засіданні правничої і конституційної комісії, справді вирішено, що декрети можуть бути ухилювані шляхом звичайної соймової ухвали, але це рішення перейшло виключно голосами членів конституційної комісії. Отже на думку віцеміністра правнича комісія зараз повинна обмірковувати цілість проблеми. Після того представник уряду п. Кучинський знову мотивував старе відоме становище уряду, що касувати декрети можна лише шляхом закону, принятого обома законодатними палатами. Одначе комісія перейшла над тими заявами до денного порядку і приступила до мериторичних нарад. Тоді віцеміністер Цар заявив, що тому, що поміж урядом і соймом істнує у цій справі принціпіальна різниця поглядів, представники уряду покидають салю. Після того віцеміністер Цар і п. Кучинський вийшли зі салі нарад. Внесок послів з 1-ки про перервання засідання відкинено. При нарадах мериторичних над першою статтею пропонованої новелі до закону забирали голос всі члени комісії з клюбу 1-ки. Ця дискусія придала тому характер демонстративної обструкції. Вкінці принято внесок про перервання дискусії. Принято також внесок попесів новелі до закону. Коли вже мали приступити до голосування, головуючий на комісії пос. Ян Пілсудський (1-ка) заявив, що не хоче голосувати на такому засіданні і замкнув засідання. В той спосіб повито унеможливлено дефінітивне полагоджения цеї справи на правничій комісії. Мабуть у звязку з цією справою пополудни був у президії ради міністрів марш. сойму Дашинський на двогодинній конференції.

АДМІНІСТРАТИВНА КОМІСІЯ.

(іж) Адміністраційна комісія, яка відбула сьогодні своє засідання, мала як першу точку нарад 3 внесків про виборчі зловживання. Їх передано до зреферування послові Путехові (Визволене) і Чижевському (ХД). Реферат внеску У.

І. СВЕНЦІЦЬКИЙ.

Розквіт культурно-національного життя Східної Білоруси.

(Продовження).

Це, сказатиб — космічні проблеми, метафізика сірої буденщини одиноких душ („Порфір Кіяцкі“ Кузьми Чорного), це трагедія і невгомонної розмашистої праці щирих і гарячих працівників суспільних, виведених Заруцким в збірнику „Пад сонцам“. Перший суспільник-громадянин, яким є все добрий поет, визначний творчий ум і мусить заняти дуже ясне становище до цих проблем взаїмовідношення одиниці і збірноти. У цьому і виявляється суспільна вага літературного твору. „Що“ і „як“ написане — це дуже цікаве кожному, але „ким“ воно написане — це ще цікавіше, бо тут ми довідуємося здебільша „чому“ та „для кого“ воно написане. Так, письменники-поети це здебільша найбільше живі, найбільше вражливі члени своєї суспільної громади, доби, нації. І чим більше в письменникові до цего ще знання людей, тим більше наближується він до провидства, тим певніше стає він речником мас, стає пророком.

Представники і творці білоруської літератури доби розквіту національного життя переходять у своїх творах цілу низку питань сучасного громадського життя і безперечно причиняються цим до належного висвітлення та розвязки їх. І хоч годі вважати громадянську працю теми й фабули за виключне завдання літератури, то мусимо ствердити, що теми придумані, нереальні, органічно не звязані з життям сучасности, однобоко підігнані до якоїсь ідеї — рідко коли вдаються навіть великим письменникам. Взятиб тільки „Месіяду“ Кльопштока, „Генріяду“ — Вольтера і другу частину „Фавста“ Гете. А на Білоруси поки-що менший локоть для мірення навіть найбільших білоруських письменників.

Питання ці дійсно хапають кожний раз за живе навіть чужого читача, а щож говорити про білорусів-радянців, з живого тіла яких вирвані вони, а глибокі рани яких ще й сьогодні ятряться. Що краще: новий — чи старий лад? Іти з білими і поляками — чи з Леніном і совітами? Шанувати заповіти батьків і предків — чи творити свій новий вільний від усяких пересудів світогляд? Очікувати чогось кращого від якогось невідомого спасительного завтра — чи самим сьогодні взятися за працю для цього кращого завтра і взагалі для кращого життя? Хто кому ворог — село місту, чи місто селу? Хто дужчий — опір широких мас, чи творча воля одиниці? В чому воля життя — в гульні, у задоволенні пожадливости, чи в братерстві і взаїмодопомозі для осягнення вищих цілей?

А з рішенням отсих дійсно преважних питань життя на сторінках білоруської літератури звенить велика радість, бє сильний живчик нового життя, та ґелиться досвітньою мрякою велика туга і скилить жаль безмірний...

Віщунки нового життя.

Нове життя родиться як завсіди у муках і болю, щоби одною хвилиною пізніше дати тим більше радости, тим сильнішої волі життя, тим глибшого почування творчої роскоші. Ця свідомість, що надходить нове сильне життя, породила серед усіх білорусів особливий порив до чину, до волі, про що так сердечно співав у 1907 році Янка Купала у стиху „Там“:

„Згиньце сон, эсленны сон — збудзіце дух прыбиты свой,
и ударце у эголы божы звон — и сабярыцесь грамадай!
И ідзіце, ідзіце туды вы — дзе ужо даўно кроў льюць
за вас,
нясице ограм сьлёз, бяды — нясице крыўды на паказ.
Нехай пальецца дзень другі — кроў уражиним трупам на
падсціл,
нехай няволи ланцуги — спадуць ат грому вашых сил“.

Цей кінцевий акорд передреволюційної літератури стає мотивом визвольної борні, що бренить то голосніше, то тихше у творах усіх білоруських письменників протягом усього довгого часу від 1908 р. і по сьогодні.

Констанція Буйло у збірці „Курганная кветка“ (Вільна 1914) закликала:

„да працы час браты! мы туманы разьвеем:
бо, як у пяленках, у іх наш сумны край ляжыць.
Каханьнем маладым мы дух яго сагрэем,
нізкны кіне ен і вышей узляціць“.
Да працы, гей браты! Мы з верай маладою,
с сэрцамі поўнымі мар сьветлых і агню
мы сьвята выпаўнім жаданьне усесьвятое
аж злосьць одвечная пакіне нас, зямлю.

Ця ніжна білоруська Леся Українка, що так ніжно і тужно співає про кохання („Я шукала...“, „У краіне мар“, „Помніш вечар?...“) в драматичному образові „Сягоняшніе і даўнейшые“ говорить про „голад дваякі“:

адзін — яго знае усякі, хто хлеба у хаце не мае,
другі — яго той толькі знае, хто духом з зямлі одрываўся
да небаж высот не дастався. Ды знай, хто раз неба
убачыў —
к зямлі не павярне іначей, як з голадам страшным у душы
што мозг, душу, сэрцэ усе ссуша...

Цих почувань немае хіба в трупів.

...ня с тых, што у маці-зямельці ляжаць
а іншы із трупаў живых—ня радка іх можна спатакаць
Яны не у магілах гніюць, а носяць магілы у сабе
скаваны у грудзей уласных глуб...“

(Продовження буде.)

країнського Клюбу про устійнення правної самостійности християнської громади у Бориславі віддано пос. Блажкевичеві (Укр. Клюб). Внесок ЗЛН у справі переношення держ. урядовців приділено пос. Корнецькому (ЗЛН). При поділі рефератів предсідник адмін. комісії пос. Подлякевич (1-ка) заквестіонував істнуючий звичай приділювати внески поодиноких клюбів до ареферування працівникам даного клюбу. Однак комісія 11 голосами проти 8 передала реферати як вище зазначено і відкинула становище пос. Поляковича. Коли прийшло на чергу приділити декрети президента до ареферування, голова комісії заквестіонував право комісії займатися справою ухвалення згідно новелізації декретів перед зголошенням відносного конкретного внеску на пленум сойму і відложено справу до часу принціпіяльного вирішення її на пленарнім засіданні сойму.

КОМІСІЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕФОРМ.

(ік) Комісія земельних реформ відбула засідання під головуванням пос. Плюти (Стр. Хл.) Внесок ППС у справі увласнення дрібних рільників на терені кількох повітів північно-східних воєвідств передано пос. Квапінському (ППС). Після того справу цю відложено до найближчого засідання. Коли виринула справа поділу декретів до ареферування поміж членів комісії, комісія рішила, що має право приступити до мериторичних нарад над декретами і передала поділ декретів. Найближче засідання буде 30. н. м. з таким денним порядком: 1) вище зазначений внесок ППС реферує пос. Квапінський. 2) декрет президента про ухилення розпорядку австрійського уряду з 9. 8. 1915 р. про оборот селянською землею. Реферувати цю справу буде пос. д-р Ст. Баран (Український Клюб). Порушено теж справу обіжника львівської апеляції з 31. серпня 1927 ч. 5169, який доручає повітовим судам не інтабулювати селянських контрактів без клявзулі земського уряду. Устійнено, що цей обіжник є противзаконний та що тимсамим селянські контракти не потребують затвердження зем. уряду. Пос. Баран порушив також справу меморіялу львівської нотаріяльної палати до мін-ства зем. реформ про автентичну інтерпретацію зем. закону у звязку зі згад. обіжником львівської апеляції.

СПРАВА ВИПОВІДЖЕННЯ КРЕДИТІВ УКРАЇНСЬКІЙ КООПЕРАЦІЇ БАНКОМ ГОСПОДАРСТВА КРАЄВОГО.

(ік) З доручення президії Українського Клюбу пос. Ост. Луцький інтервеніював 14., 15. і 16-го п. м. у Банку Госп. Краєвого, в Банку Рольнім, у мін-стві внутр. справ і в президії ради міністрів у відомій справі негайного виповідження Банком Господарства Краєвого всіх кредитів українській кооперації. Стверджено, що Банк Госп. Кр. видав знаний обіжник (ч. 486) до своїх філій в цій справі без порозуміння з Банком Рольним, який (по думці обіжника і листів Банку Госп. Кр. до наших кооператив) мав перейняти дотеперішні кредити українських кооператив Банку Госп. Кр. Домагання Клюбу є, щоби Банк Госп. Кр. далі пролонгував дотеперішні кредити аж до угіднення з Банком Рольним часу і способу перейняття тих кредитів. Однак вирішення цеї справи може наступити щойно в пятницю, по повороті президента Банку Госп. Кр. і референта цеї справи з Лодзі. Мабуть на інш. засіданні бюдж. комісії буде порушена ця справа в присутности мін. скарбу.

БЮДЖЕТОВА КОМІСІЯ.

Голосування над бюджетом мін-ства військових справ. — Бюджет мін-ства фінансів.

(ік) На сьогоднішньому засіданні соймової бюджетової комісії після промови віцемін. ген. Конажевського приступлено до голосування над бюджетом мін-ства військових справ. Бюджет принято з незначними змінами при окресленні видатків разом на суму около 500 тис. зол. в ріжних позиціях. Пятнадцятьма голосами проти 10 відкинено внесок референта про вставлення суми 94 тис. зол. на кошт подарунків для короля Аманули. Відкинено також внесок про зменшення диспозиційного фонду на 2 міл.

Сьогодні приступлено до нарад над бюджетом мін-ства фінансів. В дискусії забирав голос пос. Розмарін (жид), який жалівся на малі податки на селі в порівнанні з податками дрібних купців і ремісників. Велику опозиційну промову виголосив пос. Діямант (ППС). Характеристичний такий один уступ із його промови: „Коли уряд потребує грошей на щось важного, то каже, що це на урядовців, рахуючи на безхарактерність послів, які не вміють на таку ціль відмовляти. Уряд зменшує оборотовий податок, але не думає про мінімум екзистенції людини вільної від податків. Є цікаві приклади на методи стягання оборотового податку. В Трускавці при купелях заняті жінки, які мають 14-годинний день праці і винагороду 15 зол. на місяць. Однак дістають винагороду від купелевих гостей, тому уряд враховує цю винагороду і також стягає від них податок. Підчас виборів видавано не тільки бони на дерево і сіно для тих, що хотіли голосувати на 1-ку — нічого дивного, бо хто голосує на 1-ку, потребує сіна, але до пов. судів приходять листи від війтів, щоби припинити поступовання проти тих, які голосували на 1-ку". Засідання бюдж. комісії триває далі.

ТРИ НОВІ ПОДАТКИ.

(ік) На засіданні бюдж. комісії міністр скарбу склав соймові проєкт трьох нових податкових законів, а саме: проєкт закону про постійний маєтковий податок, про податок від будинків у сельських громадах і законопроєкт про підвишку та вирівнання ставки ґрунтових податків.

Останні вісти.

(Власні телефонограми з 18. травня 1928)

ЛЕТ „ІТАЛІЯ".

(ік) Воздухоплав „Італія" подав останню вістку, що він є поміж Шпіцбергеном і Землею Франц Йосифа на висоті 200 метрів. Довкола воздухоплава густа мряка.

БІЛЬШОВИКИ ПРОДАЮТЬ ОБРАЗИ.

(ік) Більшовицький уряд приступив до реалізації випродажі мистецьких предметів, нагромаджених у рос. музеях. З доручення комісаріяту освіти переведено загальну евіденцію всіх мистецьких предметів, які мають більшу мист. вартість. Торкнуло це також відомий Третяковський музей у Москві. До Москви приїхали вже представники торг. фірм, які запросив більшовицький уряд для переведення цеї трансакції.

ВИЇЗД КН. КАРЛА З АНГЛІЇ.

(ік) Бувш. наслідник румунського престолу кн. Карло, якому англ. уряд виповів гостину, виїжджає шифпільної ночі до Бельгії.

АВАНТУРИ НА ВІДЧИТІ МІЛЮКОВА.

(ік) Відомий російський діяч Мілюков обїжджає тепер з відчитами Злуч. Держави Півн. Америки. В місті Клівленд на його відчиті прийшло до великої авантюри, наслідком якої поліція мусіла кількадесять учасників арештувати.

АРЕШТУВАННЯ РУНІЧА.

(ік) В Рівному поліція арештувала відомого рос. артиста Руніча, який грав у тамошньому театрі та перевела до Варшави. Руніч був колись дуже визначним артистом і відомим фільмовим партнером Вери Холодної. Нічого ближчого про його арештування не подають.

По широкому світі.

На черговій сесії Ради Ліги Націй у програмі будуть: румунсько-мадярський конфлікт у Трансильванії, С.-Готтарський інцидент і ін.

Італійський уряд зробив Туреччині офіціяльну пропозицію про підписання Середземного пакту.

Франція та Австрія підписали торговельну умову на основах найбільших взаємних привілеїв.

Сніговиця спаралізувала дальший лет літака „Італія".

Нім. часопис „Tag" упевняє, що нім. комуністи дістали із Москви на виборчу кампанію 3 міл. марок.

Комітет національно-селянської партії у Букарешті рішив домагатись від уряду, щоби скасував превенційну цензуру, погрожуючи, що на випадок відмови вся партійна преса перестане виходити.

Чехословацькі комуністи від імени ріжних своїх організацій вислали протести у Москву проти прийняття Аманулі.

НОВИНКИ

— **Виїзд Митрополита Шептицького на візитацію.** О. Митрополит виїхав автами на канонічну візитацію в товаристві о. крилошанина Томовича. Візитація та пригадує нам поїздку о. Митрополита по терені повени в минувшому році. І тим разом має Митрополит зі собою лікаря д-ра Рижого, який з о. Митрополитом буде відвідувати хорих на місци. При тій нагоді буде розділювати о. Митрополит сиротам хлопцям і дівчатам одіж. Поворот о. Митрополита наступить з кінцем травня ц. р.

— **Львівська хроніка.** Різник Франц Новотни пострілив себе небезпечно в готелі, у самогубнім намірі. — На головному залізничому двірці переловили в 20 поїздах із ріжних напрямків якусь сотню осіб, що їздили задурно. — Якийсь хитрий нельвівський молодець Кароль Касіян званий теж Казимір Ферет пробував ошукати голову скарбової палати сфальшованими паперами на чуже імя з Варшави, щоби виманити кількадесять сотиків. Цю штуку повторяв цей молодець уже в Люблині та Лодзі.

— **Самогубство адвоката.** В Ярославі застрілився адв. д-р А. Тенебавм, який хотів ратувати свого клієнта, що сам підпалив свою крамницю, а потім підставив фальшивих вірителів, записавши їх на своїм майні при помочі д-ра Тенебавма. Клієнт утік, а арештований адвокат застрілився.

— **Засуд „землячка" в Парижі.** У паризькім карнім суді закінчений процес проти урядовця тамошнього радянського „торгпредства" Б. Цитовича, обвинуваченого в розтраті чужого гроша. Цитович служив у цьому товаристві як посередник при продажі платини. При перевіренні його операцій ствердили, що бракує в касі 150.000 фр. Його зверхники радили йому виїхати в Москву, але він не хотів, волючи стати перед франц. судом. Він дістав 18 міс. тяжкої вязниці. Цитович — син бувш. ректора київського університету, бувш. офіцир рос. армії. Виїхавши підчас революції за кордон, він перейшов усі щаблі „духової" еволюції на чисто матеріяльнім підкладі. Служив і в місії уряду У. Н. Р. і Вранґлеві і радянському урядові — скрізь, де можна було „заробити". Він був наперемінно і українцем і москалем, хоча в дійсности лишався весь час чимсь посереднім „хитрим малоросом".

— **Ріжні вістки.** У міжнар. змаганнях у тенісі переможницею вийшла німка Aссен, яка побила дотеперішню „чемпіонку" еспанку Альвареc у відношенні 6:3 і 7:5. — У Берліні на прилюдній розпродажі образів збірки Гульдчинського продали 107 образів за 4 міл. марок; одного Рембрандта продали за 570.000.— До Москви приїхав відомий жидівський письменник Шалом Аш, що має намір оглянути жидівські кольонії у СРСР. — У Льондоні вкрали образ Рафаеля вартости 150 тис. фунт. — У Софії підложили бомбу під дім найбагатшого громадянина. — У Закопанім упав сніг, мов у повній зимі. — Директор відомого російського кабарету „Летучая мышь" (Лиліп) Балієв, що виїхав на гостинні виступи з Парижа до Голівуд і до Канади, має тепер намір вернутись із Монтреалю літаком через море.

— **Літературний куток.** Цими днями в політехнічнім інституті в Москві влаштовано прилюдну дискусію про становище радянської влади та її світогляду до творчости Толстого. Проводив зборами Борис Волін. Забирали голос Л. Авсельрод, який сказав: „Толстой — резиґнер і зацікавлення ним завсіди було показчиком приходу реакції"; Л. Н. Гросман сказав: „Толстой — найбільший революціонер і найбільший комуніст"; Львов-Рогачевський і Фріче заявили, що „від Толстого не можна нічого навчитись і його сумна доля лишитись класиком і його вважають немов письменником, якого поважають, студіюють у вищих школах, але мало читають; І. М. Гросман-Рощин назвав Толстого „найнебезпечнішим ворогом" ... хом слова, що вольниця людські душі", П. Н. Брюсов признав Толстовське становище розвагами пророків і добавлявся до такого розуміння св. Письма, що: пророк Ісая передбачив мирну деклярацію Літвінова на конференції розоброєння. Борис Волін, що вносував цю ріжнобічну дискусію мав чимало клопоту, щоби зробити висновок: чим остаточно Толстой є, реакціонером чи революціонером?

— **Часописи у 53 мовах.** Якщо можна вірити „Вечірній Москві" в СРСР виходять тепер часописи у 53 мовах. Крім 25-ох відомих европейських мов є там 28 таких: абхаська, аварська, адигейська, балкарська, башкирська, бурятська, вотська, даргінська, інгушська, кабардинська, карачаєвська, кірґіська, комі, кумицька, латгальська, ласька, марійська, мордовська, таджицька, туркменська, уйгурська, хевсурська, черкеська, чеченська, чуваська та якутська..

— **Цьогорічні матуристи.** В цьому році приступає до іспиту зрілости в усіх східно-галицьких гімназіях 2.050 учнів, себто на 2.500 мешканців припадає у нас один абітурієнт. У державних гімназіях приступає до матури 1.300, у приватних 750 учнів (у тому числі 680 дівчат). По національности є понад 900 поляків, ок. 800 жидів і ок. 300 українців.

— **Справлення помилок.** У передвчорашньому числі „Діла" в замітці „Преса Закарпаття" випала одна стрічка, наслідком чого при перечисленні тої преси вийшла нісенітниця. Подаємо ще раз дотичне речення в цілости: З 30 пресових органів є дві щоденні газети, дві виходять тричі на тиждень, 20 раз на тиждень, 6 двічи на місяць, 18 раз на місяць. Крім того місцевість Тячів, де виходить 1 орган, перекручено на Пряшів, що лежить поза територією нинішньої „Закарпатської Руси" (там виходять теж органи в нашій мові).

— **Справлення друкарської ошибки** з вчорашньої статті п. з. „Т. Ш. Л. на українських землях і ми". На стор. 2-ій перша шпальта з гори має бути: „Тому вже крайня пора, щоби на рідно-шкільній ділянці постав у нас необхідний „Бурґфріден", щоби — парафразуючи польські 3-майські клічі. — кожний українець і кожна українка без огляду на стан і політичні переконання вписалися в члени „Рідної Школи" і постійно кожного місяця складали для неї датки не як милостиню, але виконуючи необхідний свій національний і горожанський обовязок". — У попашному реченні пропущено слово „не", що змінило весь зміст статті.

— **На високій школі ветеринарійній** в Берні ЧСР досягли диплому ветеринарних лікарів **Дубів Василь** родом з Подолиння, пов. Долина та **Гопішин Августин** родом зі Самбора. — Тов. ветер. медиків в Берні ЧСР.

Дописи.

СКОЛЄ. (Справоздавче посольське віче пос. С. Луцького. — Концерт у честь Шевченка.) По часописах рідко коли стрічаємо дописи про Сколівщину, цю дуже гарну але занедбану донедавна частину нашої землі. Час від часу звернє увагу на неї якийсь літник. Але мало хто знає про ту еволюцію, яку перейшла Сколівщина від кацапщини до національної української свідомости. Перед війною цілий повіт був вкритий кацапськими читальнями, котрі нині переміняються на чит. „Просвіти". Не зважаючи на те, що людей до праці в самім Сколім майже нема, повіт приходить помало до свідомости і стає на твердім ґрунті національної організації УНДО. Доказом на те от хочби вибори, які серед повені ріжних штучок і надужить виявила гарт і національну свідомість повіту. По селах ростуть кооперативи, Луги, Соколи, читальні „Просвіти", а при них драматичні гуртки, які стали як напр. у Сколім і по селах, дають вистави, чим значно причиняються до освідомлення населення цілого повіту. Недавно уряджений в Сколім Український празник приніс чистого прибутку 100 долярів на будову Народнього Дому, в день 6. травня був вершком зорганізованости Сколівщини. Того дня зїхалися до Сколього з найдальших закутків наших гір ... сині народу, щоби повітати своїх послів, Остапа Луцького, який ... свою промову, віче під голим небом ... вій двогодинній бесіді дав ...

лєрінньої діяльности Української Парляментарної Репрезентації УНДО серед надзвичайної уваги учасників. Ухвалено на вічу слідуючі резолюції: А) В справах політичних: 1. Віче солідаризується з провідною лінією і тактикою Українського Клюбу УНДО, яке він заняв при утворенні сойму. 2. Віче одобрює виступ Остапа Луцького в комісії З. Р. і висказує йому за це признання. 3. Віче домагається від всіх послів українців без ріжниці партії, щоби вступили до спільного Українського Клюбу. 4. Віче взиває українських послів, щоби домагалися від уряду зміни т. зв. „язикових" розпоряджень, некорисних для українського населення. 5. Віче взиває українських послів, щоби домагалися від уряду знесення усіх кар, які наложили на українців за українську переписку з адміністраційними властями. 6. Віче домагається негайного звільнення усіх політичних вязнів, які караються по тюрмах в очікуванні на закінчення слідства, та амнестії для засуджених. Б) В справах шкільних: 7. Віче взиває українських послів, щоби робили заходи привернути нашим середнім і народнім школам український характер та усунути утраквізм. 8. Віче домагається перенесення українців з польських територій до Сх. Галичини. 9. Віче домагається для українських шкіл українських інспекторів повітових і краєвих. 10. Віче домагається зміни шкільного закону в тім напрямі, щоби в склад шкільних повітових і місцевих рад входили переважно українці. В) В справах економічних: 11. Віче домагається зміни закону про примусову асекурацію в цім напрямі, щоби громадяни мали право обезпечуватися на повну вартість в довільнім товаристві і бути в такім випадку звільнені від примусового обезпечування в ПЗУВ. 12. Віче домагається від уряду негайної і видатної допомоги для селян потерпівших від повені в гірських околицях і постійної допомоги для товариства „Сільський Господар" у Львові та наших кооператив. 13. Віче протестує проти кольонізаційної політики уряду на українських землях, а домагається парцеляції двірських обшарів між місцеве населення. Г) В справах культурних: 14. Віче домагається негайно утворення українського університету з осідком у Львові як в осередку культурного життя українського населення в Польщі згідно з міжнародніми зобовязаннями, які Польща на себе приняла. — По вічу відспівано український національний гимн, а вечером відбулося свято в честь Т. Шевченка. Простора саля не помістила маси народу і богато людей не діставши білетів вернули домів. Свято почалось „Заповітом", який відспівав хор з Синевідська Вижнього. Святочну промову виголосив п. посол Остап Луцький у високо патріотичнім дусі. По промові вийшла на сцену 3-літня дівчинка місцевого купця п. Василя Ройка і вручила п. послові китицю живих квітів від українського народу Сколівщини. Посол підняв дитя на руки, обцілував і серед бурі оплесків опустив сцену. По тім відбулась вистава штуки „Назар Стодоля" з „Вечерницями" Нищинського при співучасти проф. Вахнянина зі Стрия, котрий обняв фортепяновий супровід. Вистава випала надсподівано гарно і треба признати, що Сколівський Драм. Гурток може в цілости заступити добру театральну дружину. День 6. травня полишив в українських серцях якнайкраще враження.

Осип Ткачук.

Зі спортового життя.

Україна-Віс — А-кляса.

В четвер 17. ц. м. в год. 11. передпол. відбудуться на площі Цитаделі змагання в копаного мяча між репрезентаціями: Україна-Віс — львівська А кляса. В першій репрезентації гратимуть майже поголовно члени Чорних, Лехії, 6 п. ст. і Ехраму.

Ропник (Борислав) — Сокіл комбін. (Дрогобич) 2:0 (0:0).

Перші цьогорічні змагання Ропника зі значно сильнішою польською дружиною, які відбулися 13. ц. м., увінчалися заслуженим успіхом амбітно граючої української дружини.

Опера-концерт.

Постановка „Аіди" школою проф. Зарембм.

За прикладом закордонних шкіл оперового співи виконали учні й учениці відомої у Львові школи співу проф. Чеслава Заремби 4-актову оперу Верді „Аіду" в формі концерту, що відбувся 16. ц. м. в салі Муз. Т-ва. Публика зявилася на цю імпрезу-попис в невеликому числі, але не зважаючи на те, і проф. Заремба і всі виконавці можуть бути вповні вдоволені зі свого прилюдного виступу. Опера пройшла справді з великим успіхом, а її молоді виконавці виявилися майже без вимки талановитими й надійними співаками, що небавком займуть певно свої місця в оперних чи оперетових театрах.

З виступаючих того вечора учениць відмітимо п-у В. Мірко (Аіда), п-у І. Губер (Амнеріс) і наймолодшу з них п-у Лідію Трешневську (жрекиня). Обі перші мають сильні, вже добре вишколені голоси, якими орудують вміло й певно, хоч у першої слідно було ще деякі дрібні недотягнення в найвищих тонах. Обі будуть безперечно цінним набутком для кожної доброї опери. Щож до п-и Трешневської, то хоч вона виступала в епізодичній партії і тим самим не мала більшого поля до попису, виявилася все таки зрілою співачкою і доброю інтерпретаторкою своєї ролі. Голос її солодко-ніжний і повний мельодійности, до того ціла її поява незвичайно мила. Тому нашій молодій адептці оперового співу можна ворожити гарну будучність.

Виконавцями мужеських партій були пп.: Степан Снежек (король), Е. Бендер (Рамфіс), М. Келярський (Амонатро) і Ч. Чосньковський (посол). Тяжку партію Радамеса відспівав тенор львівської опери Ст. Ковальський, що голосово відповів уповні свому нелегкому завданню. Дуже гарний, хоч не надто сильний голос, повний аксамитної мягкости, має п. Бендер, що співав не тільки поправно, але й інтелігентно. Голос п. Снежека домінував над усіми. І він може мати велику будучність, коли тільки працюватиме дальше солідно над вишколенням та ушляхотненням свого тубального голосу. Щож до пп. Келярського і Чосньковського, то голосово вони слабші, але зате п. Келярський інтерпретував свою партію якнайкраще і буде певно добрим актором, що для співака має немалу вагу.

Загально опера-концерт випала зовсім бездоганно, а неодно місце відспівано далеко краще, як на справжній виставі „Аіди" в міському театрі. В подяку за цей виступ обдаровано кошами цвітів проф. Зарембу, акомпаніяторку того вечора п-ю Я. Шимоновичеву і всі виконавців.

І. Н.

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. І. пов. на щадничу книжечку ч. 7910.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·90·00—8·90·50, канадійський долар 8·85·00—8·86·50, чеська корона 0·26·33—0·26·66, австрійський шілінг 1·25·50 1·26·00, румунська лея 0·05·00 – 0·05·50, французький франк 0·34·75 – 0·35·25, швайцарський франк 1·71·50—1·72·25, фунт штерлінгів 43·50·00 - 43·80·00, радянський червінець 28·50 - 30·00.

Золото: 20 корон 36·50·00 – 36·80·00, 20 франків 34·53·00—34·80·00, 20 німецьких марок 42·50·00—42·80·00, 10 російських рублів 47·00·00 – 47·40·00.

Срібло: Австрійська корона 0·67·50 —0·68·00, 5 австрійських корон 3·40·00—3·50·00, австрійський фльорен 1·70·00—1·75·00, російський рубель 2·90·00—2·96·00, копійки за рубель 1·45·00 – 1·48·00.

Збіжа.

Пшениця двірська 57·25—58·25, пшениця селянська 55·25—56·25, жито галицьке 49·25—50·25, ячмінь галицький броварняний 45·25—46·25, ячмінь на живо 41·00—42·00, ячмінь пастівний 35·25—36·25, овес галицький 40·75—41·75, кукурудза румунська 42·00—42·50, барабоня промислова 0·00—0·00, фасоля біла 60·00—65·00, фасоля колірова 48·00—50·00, фасоля краса 60·00—65·00, горох пів-Вікторія 63·00—68·00, горох пільний 52·00—57·00, бобик 40·00—41·00, мішанка пастівна в зерні 00·00, вика 34·00—38·00, сіно солодке краєве прасоване 9·00—10·00, солома прасована 4·75—5·25, гречка 51·75—52·75, льон 71·25—73·25, лубінь синій 24·75—25·75, ріпак озимий 71·00—73·00, мука пшенична 40 прц. 93·00—94·00, мука пшенична 50 прц. 83·00—84·00, мука житна 65 прц. 76·00—77·00, грисік кукурудзяний 67·00—70·00, мука кукурудзяна 52·50—54·50, отруби житні 30·25—30·75, отруби пшеничні 29·25—29·75, крупи гречані 89·00—91·00, пшоно 92·50—94·50, крупи ячмінні 67·50—69·50, пенцак 67·00—68·00, просо краєве 51·50—53·50, макухи льняні 49·00—50·00, конюшина краєва 190·00—220·00, мак синій 110·00—120·00, мак сивий 75·00—100·00. Мішки ютові виробу Страдом Варта 1·70 —1·80, мішки уживані добрі 1·50—1·60.

Театри.

Міський великий театр:

17-го г. 3. попол. „Гамлет".
17-го г. 7·30 веч. „Жидівка".
18-го г. 7·30 веч. „Пікова Дама", ювилей А. Каспровичевої.

Міський „Театр Новин":

17-го г. 3·30 попол. „Любов у маю".
17-го г. 8. веч. „Любов у маю".
18-го г. 8. веч. „Любов у маю".

КІНА.

„Апольо": Біржа кохання".
„Лев": „Невільниця князя Бориса".
„Палас": „Червоний біс".
„Фатаморгана": „Обожана".
„Байка": „Пат і Паташон, як підпори престолу".

ОПОВІСТКИ.

Відчит Д-ра Парфанович Софії „Про раціональну відживу" з рамени "Союзу Українок" відбудеться в пятницю 18-го травня в год. 6-ій поп. в салі „Бесіди" Рутовського 22. 2198 2—2

Звичайні Загальні Збори Українського Т-ва Прихильників Освіти у Відні відбудуться в суботу дня 26. травня п. р. в год. 4-тій попол. в льокалі Допомогового Комітету для українських емігрантів у Відні VIII. Штроцігассе 32 12. з отсим денним порядком: 1) Відчитання протоколу зі Загальних Зборів з дня 4. червня 1927. 2) Звіт Виділу з діяльности Т-ва за рік 1927. 3) Звіт ревізійної комісії. 4) Означення висоти вписового і членських вкладок. 5) Вибір Виділу Т-ва по думці постанов § 24 і 25 статута. 6) Вибір трьох ревізорів Т-ва по думці постанов § 34 статута. 7) Вибір 3-тьох членів мирового суду по думці постанов § 35 статута 8) Означення максимальної границі, до якої Виділ Т-ва має право робити грошеві видатки на потреби Т-ва і на полагодження адміністрації та означення винагороди секретара і касієра Т-ва. — **Виділ.**

ОГОЛОШЕННЯ.

Виїзд канадійського єпископа зі священиками-місіонарами, сподіваний около 15. червня п. р. Всі потрібні позволення канадійських і церковних властей полагоджені. Рефлектуючі мають до того часу вистаратися о правильну відпустку від свого Високопреосв. Ординаріяту і о пашпорт. Близчих інформацій щодо виїзду уділить бюро „Кенедіен Пасіфік", Львів, Городецька 93. Дефінітивний день виїзду оголоситься в часописах. 2194 2-2

ПОДІЛЬСЬКИЙ СОЮЗ КООПЕРАТИВ В ТЕРНОПОЛІ

оголошує конкурс на: 1) директора, управителя організаційного відділу і 2) організатора-інструктора. Від кандидатів вимагані: вища фахова освіта, добра вимова, знання книговодства, а від кандидата на директора також довша практика при ПСК. на самостійнім веденню організаційного відділу. — Платня після умови. — Подання удокументовані виснути до 15. червня п. р. до ПСК. Тернопіль вул. Міцкевича ч. 11. 2197 3—3

Надзірна Рада і Дирекція ПСК.

Подяка.

Всім, що були ласкаві віддати послідню прислугу мому Покійному мужеві складаю щиру подяку. З окрема дякую Всч. оо. крилошанинові Василеві Лапиякові, д-ру Яр. Левицькому, Яросевичеві, Горчинському, Василеву зі Львова. Сенишинові зі Щирця. До спеціяльної вдячности почуваюся для о. Яросевича за довголітню опіку хорим; складаю подяку знакомим і другам Покійника а з окрема п. Олександру Березькому за пятилітні приятельські прислуги Покійному.

Стефанія зі Стефановичів Козакова зі синами.

Подяка.

В глибокім смутку полишена родина по смерти бл. п. Володимирі Кирилович, дізнала богато співчуття з усіх сторін. Не маючи змоги кожному з окрема подякувати, цею дорогою горяче дякує за вияви сердечности і за віддання останньої прислуги Покійному, в першу чергу Впр. о. прал. О. Пісецькому, о. дир. Ю. Дзеровичеві, о. кат. А. Бучацькому, о. Ладі і о. преф. А. Малиновському, хорові богословів та хорові під батутою Вп. п. Сл. Яремовича. Щиро дякуємо Вп. Паням і Панам почтовим урядникам, а в першу чергу Вп. п. О. Солацькому за часте відвідування Покійника в часі недуги і вияви сердечности по смерти. Також щиро дякуємо за поміч Вп. п. Рогузінському.

Аврелія жена, Олександер і Володимира діти.

Львів 16. травня 1928.

Подяка.

Прибиті важким горем по причині смерти нашої Мами і Бабуні, Юлії з Мінських Геодоровичевої, вдови по гр. кат. пароховi Ракова пов. Долина, висловлюємо цею дорогою щиру подяку всім, що віддали послідну прислугу Помершій.

В першу чергу дякуємо Всч. оо. сов. Подляському, шамб. Шанковському, сов. Матковському, Охримовичеві і Хлипаві за відправлення парастасів при домовині, Служби Божої, та похоронного обряду в Конюхові та Стрию.

Всч. о. о. сов. Матковському і Хлипаві за прощальні слова.

Всч. о. сов. Сельському за відчитання Євангелія при церкві в Стрию, куди привезли домовину з Конюхова.

Всч. о. о. катихетам о. сов. Савицькому, Мартиновi, Хирівському, Цурковському о. пароховi Флюнтові за відпровадження домовини на кладовище в Стрию.

Вп. п. Голубові та членам консисторського хору, за відспівання Служби Божої та похоронних пісень.

Діти, внуки і правнуки.

В Стрию, дня 15. травня 1928.